

Estado de Israel
Ministerio de Educación
Tipo de examen: Bachillerato
Fecha de examen: Invierno 2020
Cuestionario número: 009184
Traducción al español (12)

מדינת ישראל
משרד החינוך
סוג הבחינה: בגרות
מועד הבחינה: חורף תש"ף, 2020
מספר השאלון: 009184
תרגום לספרדית (12)

Literatura hebrea y general

Para nuevos inmigrantes
Para escuelas religiosas

Instrucciones para el examen

- א. Duración del examen: una hora y media.
- ב. Estructura del cuestionario y clave de la evaluación:
Este cuestionario consta de dos partes.
Primera parte – Prosa narrativa (Relato de los Sabios [מעשה חכמים], cuento corto), drama y monodrama
— (2x30) — 60 puntos
Segunda parte – Poesía (poesía medieval, la poesía hebrea del siglo 20)
— (2x20) — 40 puntos
Total — 100 puntos
- ג. Material auxiliar autorizado:
(1) Una lista impresa de las obras literarias estudiadas en clase.
(2) Un diccionario hebreo - lengua extranjera / lengua extranjera - hebreo.
- ד. Instrucciones especiales:
(1) Es obligatorio incorporar la lista impresa de las obras literarias estudiadas en clase al cuadernillo de examen.
(2) No escribas sobre una misma obra literaria en respuestas distintas.

Escribe solamente en el cuadernillo del examen. Escribe "טייטה" en el encabezado de toda página utilizada como borrador.
La escritura de borrador en páginas que no pertenecen al cuadernillo del examen puede producir la anulación del examen.

ספרות עברית וכללית

לעולים חדשים
לבתי ספר דתיים

הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה: שעה וחצי
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה:
בשאלון זה שני פרקים.
פרק ראשון – סיפורת (מעשה חכמים, סיפור קצר), דרמה ומונודרמה (30x2) — 60 נקודות
פרק שני – שירה (שירת ימי הביניים, השירה העברית במאה ה-20) (20x2) — 40 נקודות
סך מכול — 100 נקודות
- ג. חומר עזר מותר בשימוש:
(1) רשימה מודפסת של היצירות שנלמדו בכיתה.
(2) מילון לועזי-עברי / עברי-לועזי.
- ד. הוראות מיוחדות:
(1) חובה לצרף למחברת הבחינה את הרשימה המודפסת של היצירות שנלמדו בכיתה.
(2) אין לכתוב על אותה יצירה בתשובות שונות.

כתוב במחברת הבחינה בלבד. רשום "טייטה" בראש כל עמוד המשמש טייטה.
כתיבת טייטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.

¡Buena suerte!

בהצלחה!

Preguntas

Primera parte —Prosa narrativa (Relato de los Sabios [מעשה חכמים], cuento corto), drama, monodrama (60 puntos)

Responde a dos de las preguntas 1-11 [(cada pregunta – 30 puntos en total – 60 puntos).

Relato de los Sabios

1. Lee el Relato de los Sabios sobre Hillel el viejo [הלל הזקן] expuesto a continuación, y responde a la pregunta que le sigue.

אָמרוּ עָלָיו עַל הַלֵּל הַזֶּקֶן, שֶׁבְּכָל יוֹם הָיָה עוֹשֶׂה וּמַשְׁתַּכֵּר בְּטָרְפָּעִיק.
חָצִיו הָיָה נוֹתֵן לְשׁוֹמֵר בֵּית הַמִּדְרָשׁ וְחָצִיו לְפָרֹנְסָתוֹ וּלְפָרֹנְסַת אֲנָשֵׁי בֵּיתוֹ.
פַּעַם אַחַת לֹא מָצָא לְהַשְׁתַּכֵּר וְלֹא הִנִּיחוּ שׁוֹמֵר בֵּית הַמִּדְרָשׁ לְהַכְנִס;
עָלָה וְנִתְּלָה וַיֵּשֶׁב עַל פִּי אֶרְבָּה, כְּדִי שִׁישְׁמַע דְּבָרֵי אֱלֹהִים חַיִּים מִפִּי שְׁמַעְיָה וְאַבְטָלְיוֹן.
אָמְרוּ: אוֹתוֹ הַיּוֹם עָרַב שַׁבָּת הָיָה, וְתַקּוּפַת טִבַּת הָיְתָה, וַיֵּרֶד עָלָיו שָׁלֵג מִן הַשָּׁמַיִם.
כְּשֶׁעָלָה עֲמוּד הַשַּׁחַר אָמַר לוֹ שְׁמַעְיָה לְאַבְטָלְיוֹן:
אַבְטָלְיוֹן אָחִי, בְּכָל יוֹם הַבַּיִת מֵאִיר וְהַיּוֹם אָפֵל, שְׁמָא יוֹם מַעֲנֵן הוּא?
הִצִּיצוּ עֵינֵיהֶן וַראוּ דְמוּת אָדָם בְּאֶרְבָּה.
עָלוּ וּמָצְאוּ עָלָיו רוֹם שֶׁלֹּשׁ אֲמוֹת שָׁלֵג.
פָּרְקוּהוּ וְהִרְחִיצוּהוּ וְסָכוּהוּ וְהוֹשִׁיבוּהוּ כְּנֶגֶד הַמְּדוּרָה.
אָמְרוּ: רָאוּי זֶה לְחַלֵּל עָלָיו אֶת הַשַּׁבָּת.

Expón tres contrastes en este Relato de Sabios, y explica cuál es su aporte a la construcción de su significado.

Presta atención: No escribas sobre una misma obra literaria en respuestas distintas.

Cuento corto

2. בינורו של רוטשילד / אנטון צ'כוב

Describe la relación de Yaacov con Marfa y la relación de él con Rotschild, y explica qué se puede aprender sobre el personaje de Yaacov a partir de estas relaciones.

3. יגון / אנטון צ'כוב

En este cuento hay una analogía directa entre Yona y su caballo, y una analogía de contraste entre el caballo y los otros personajes que Yona encuentra.

Describe dichas analogías, y explica su aporte a la caracterización del personaje de Yona y a la configuración del significado del cuento.

4. [u otro cuento corto] סיפור קצר אחר o יגון / אנטון צ'כוב o בינורו של רוטשילד / אנטון צ'כוב

Al comienzo de un cuento corto hay en general indicios acerca de la continuación de la trama. Describe el comienzo del cuento corto que estudiaste, señala dos de dichos indicios del comienzo y explica qué es lo que dichos indicios revelan al lector acerca de lo que ocurrirá en la continuación del cuento.

Drama

5. בעלת הארמון / לאה גולדברג

Describe las relaciones de cada uno de los personajes: Lena, Dora y Zand hacia Zabrodsky, y explica qué es lo que ocasiona que cada uno de esos personajes se conduzca con Zabrodsky del modo que describiste.

6. ילדי הצל / בן-ציון תומר

A continuación se halla el fragmento de un diálogo entre Nurit y Yoram. Lee el fragmento, y responde a la pregunta que le sigue.

נורית (בנוגע למוכר הבלונים): אלה נעלבים כל כך מהר.

יורם: לכל אחד מהם 20 קילו T.N.T [חומר נפץ] בלב.

Explica las palabras de Yoram. Fundamenta tu respuesta en la conducta de tres de los personajes de la obra, y en lo que les sucedió en el pasado.

7. אנטיגונה / סופוקלס

Responde a los dos apartados א-ב que siguen.

- א. Extremismo e incapacidad de hacer concesiones son características de la conducta de los héroes trágicos.

¿De qué manera se ponen de manifiesto estas características en la conducta de Antígona y en la conducta de Creón? Explica y ejemplifica tus afirmaciones. (20 puntos)

- ב. Elige una característica adicional del héroe trágico, y explica de qué manera la característica que elegiste se pone de manifiesto en la conducta de Antígona o en la conducta de Creón. (10 puntos)

8. בית בובות / הנריק איבסן

Describe el final de la obra "בית בובות", y explica si dicho final es, o no es, una solución para los problemas que surgen de la obra. Ejemplifica tu respuesta.

9. אויב העם / הנריק איבסן

Responde a los dos apartados א-ב que siguen.

- א. Describe el final de la obra "אויב העם", y escribe si dicho final es optimista, pesimista, o tanto optimista como pesimista. Explica y ejemplifica tu respuesta. (20 puntos)

- ב. El final de la obra, ¿es en tu opinión sorprendente, o previsible?
Justifica tu respuesta. (10 puntos)

10. ביקור הגברת הזקנה / פרידריך דירנמנט

En la trama de la obra "ביקור הגברת הזקנה" se transgreden tanto el orden social como el orden familiar.

Describe y explica cómo la transgresión del orden social y la transgresión del orden familiar se ponen de manifiesto en la trama de la obra. Fundamenta tus afirmaciones con cuatro ejemplos tomados de la obra.

Monodrama

11. לרקוד עם אבא / איציק ויינגרטן

Responde a los dos apartados א-ב que siguen.

- א. A continuación te presentamos un fragmento del monodrama "לרקוד עם אבא". Léelo, y responde a la pregunta que le sigue.

פתאום אבא צעק: "מספיק, שמעת מה שאמרתי?! הגיע הזמן שתהיה קצת עם עצמך. אתה לא יכול לקרוא, אתה לא יכול לכתוב. אז תשיר. תצייר. תמצא כבר מה לעשות. מספיק לבוא איתי כל הזמן לכל מקום. מה יהיה כשאני לא אהיה? מה תעשה אז?"

¿Qué se puede aprender del fragmento acerca de las dificultades del padre y de las dificultades del hijo?

Aporta un ejemplo adicional extraído del monodrama que ilustra acerca de las dificultades de cada uno de ellos (en total – dos ejemplos). (20 puntos)

- ב. ¿Consigue el hijo sobreponerse a sus dificultades? Explica y ejemplifica tu respuesta de acuerdo con el final del monodrama. (10 puntos)

Segunda Parte — Poesía

(Poesía medieval, la poesía hebrea del siglo 20) (40 puntos)

Responde a dos de las preguntas 12 – 17 (cada pregunta – 20 puntos).

Poesía medieval

12. Lee el poema que se halla a continuación, y responde a la pregunta que le sigue.

אהבת הדסה / רבי שלום שבזי

אהבת הדסה על לבבי נקשרה / ואני בתוך גולה פעמי צוללים.
לו יש רשות לי אעלה אתחברה / תוך שערי ציון אשר הם נהלים.
שחרית וערבית בת נדיבים אצרה / לבי ורעיוני בחשק נבילים.
בנעים זמירות מנדוד אתעוררה / ואני ורעיתי ברנה צוהלים.
בינו עזת קדש בשירה חברה / חתן והכלה בחפה נכללים.
זה יום שמחות לאימה יקרה / כי היא ודודה חן וחסד גומלים.
יחדו אלי שלחן וכוס דודי קרא / זמן שרידינו וכל הנסגלים.
מכוס ישועות אשמחה ואזמרה / אוציא לכל סודי ואשיב שואלים.
שם טוב למשכילים בדעת ישרה / כי הם עלי יצרם בודאי משלים.
תאות לבכם לעשות טוב גברה / יעלו לגן עדן וחיים נוחלים.
אהבת יחידתי לטוב א-ל נהרה / ברוך שהוא נותן שכר כל פועלים.
שלום כנהר לעדתי ינהרה / זמן וגם בחור וכל העוללים.

¿Cuál es la idea central del poema "אהבת הדסה"? Explica cómo uno de los recursos poéticos [דרך עיצוב] en el poema contribuye a expresar su idea central.

13. Lee el poema que se halla a continuación, y responde a la pregunta que le sigue.

ישנה בחיק ילדות / יהודה הלוי

ישנה בחיק ילדות, למתי תשכבי! / דעי כי נעורים כנערת ננערו!
הלעד ימי השחרות? קומי צאי, / ראי מלאכי שיבה במוסר שחרו,
והתנערי מן הזמן, כצפרים / אשר מרסיסי לילה יתנערו.
דאי כדור למצא דרור ממעלה / ומתולדות ימים כימים יסערו.
הי אחרי מלכך מרדפת, בסוד / נשמות אשר אל טוב ה' נהרו!

Interpreta el cuarto verso del poema, y explica su aporte a la comprensión de la visión del mundo del hablante en el poema.

En tu respuesta indica también uno de los recursos poéticos [אמצעי אומנותי] en dicho verso, y explícalo.

La poesía hebrea del siglo 20

Eretz Israel y Jerusalén

14. Lee el poema que se halla a continuación, y responde a la pregunta que le sigue.

אֶרֶץ / לאה גולדברג

כָּאֵן לֹא אֲשַׁמֵּעַ אֶת קוֹל הַקּוֹקְיָה.
כָּאֵן לֹא יִחַבֵּשׁ הָעֵץ מְצַנֶּפֶת שָׁלֵג,
אֲבָל בְּצֵל הָאֲרָנִים הָאֵלֶּה
כָּל יְלָדוֹתַי שָׁקְמָה לְתַחָהּ.

צִלְצוֹל הַמְּחַטִּים: הִיָּה הִיָּה ---
אֶקְרָא מוֹלְדֹת לְמֶרְחֵב־הַשָּׁלֵג,
לְקֶרֶח יִרְקֶרֶק כּוֹבֵל־הַפֶּלֶג,
לְשׁוֹן הַשִּׁיר בְּאֶרֶץ נִכְרִיָּה.

אוֹלֵי רֶק צִפְרֵי־מָסַע יוֹדְעוֹת -
כְּשֶׁהֵן תְּלוּיּוֹת בֵּין אֶרֶץ וְשָׁמַיִם -
אֶת זֶה הַכָּאֵב שֶׁל שְׁתֵּי הַמוֹלְדוֹת.

אֶתְכֶם אֲנִי נִשְׁתַּלְתִּי פַעַמִּים,
אֶתְכֶם אֲנִי צִמְחֹתִי, אֲרָנִים,
וְשָׁרְשֵׁי בְשָׁנִי נוֹפִים שׁוֹנִים.

¿Qué es lo que las aves viajeras simbolizan en el poema? Explica y ejemplifica el aporte de este símbolo a la configuración de la vivencia de la hablante en el poema.

Poemas a la sombra del Holocausto

15. Lee el poema que se halla a continuación, y responde a la pregunta que le sigue.

היער השחור או לאן נעלמו הילדים / אסתר אטינגר

היער השחור הוא ירק
עציו זקופים, ישרים כסרגלים
חפים מרבב.
לעתים אפשר לשמע אותם מרננים.

היער השחור הוא ירק מבחוץ
ושחור מבפנים.
מרבב קסמים,
פרות אדמים, פטריות,
אגדות, גמדים, מכשפות, פיות.
ילד וילדה תועים בתוכו.

היער השחור מסתיר
יותר ממה שהוא מגלה,
הן זה טיבו של יער,
מכסה לרעים ולטובים
והיא תהלתו –
ילד וילדה תועים בתוכו.

בחלפי על פניו, בין עציו הזקופים, הרמים
המרעישים בנימוס, אני שואלת לאן נעלמו
הילדים
והאם הפכו עורם חיתו יער?
ומי הוא זה שהסתתר בין הענפים
חופר מחלה בינות שרשים ושרכים
אוחז לב מפפר, מקשיב
אל היורים.

Describe la selva negra [היער השחור], y explica su función en la construcción del significado del poema.

La vida de pareja

16. Lee el poema que se halla a continuación, y responde a la pregunta que le sigue.

כְּאֶשֶׁר הָיִיתָ פֶּה / זֵלֶדָה

כְּאֶשֶׁר הָיִיתָ פֶּה
וּמִבְטָה הַחוּם מִגֵּן עָלִי
וּמִחֲשָׁבוֹתֵינוּ נוֹגְעוֹת
פְּתֵעַ
כֶּנֶף אֶל כֶּנֶף.

כְּאֶשֶׁר הָיִיתָ עֹמְדִי
בְּתוֹךְ הַדְּבָרִים הַחוֹלְפִים
הָיוּ הַקִּירוֹת בְּנֵי־בֵית קְשִׁישִׁים
שֶׁסָּפְרוּ מַעֲשִׂיּוֹת עֲתִיקוֹת
בְּעֶרֶב
כְּאֶשֶׁר שָׁתִינוּ תָה.

עֲכָשׁוּ הַקִּירוֹת אֵינָם מְחֻסָּה
הֵם הִסְתַּגְּרוּ בְּשִׁתְיָקָתָם
וְלֹא יִשְׁגִּיחוּ בְּנִפְלִי
עֲכָשׁוּ הַקִּירוֹת סִיד וּמָלֵט
יְסוּד זָר
חֹמֶר לֹא עוֹנֶה כְּמוֹת.

Describe el contraste central del poema, y explica la función de ese contraste en la construcción del significado del poema.

El hombre y su identidad

17. Lee el poema que se halla a continuación, y responde a la pregunta que le sigue.

פגומים / ארז ביטון

על סף חצי בית בארץ ישראל
עמד אבי
מצביע לצדדים ואומר:
בהריסות האלה
נבנה פעם מטבח
לבשל בו זגב לזיתן
ושור הבר,
ובהריסות האלה
נקים פנת תפלה
למצא מקום
למקדש מעט.
אבי נשאר בסף
ואני כל ימי
מציב פגומים
אל לב השמים.

Describe, según el poema, la figura del padre, y explica cómo uno de los recursos poéticos
[אמצעים אומנותיים] asiste a la configuración de su figura.

¡Buena suerte!

Los derechos de autor están reservados al Estado de Israel.
Está prohibida su copia o difusión, salvo autorización expresa del
Ministerio de Educación.

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך